

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

กองทัพภาคที่ 3 เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองทัพบก มีบทบาทความรับผิดชอบต่อการรักษาอธิปไตย และความมั่นคงของชาติในพื้นที่ภาคเหนือ ทั้งในยามปกติ และยามสงคราม ภารกิจหลักที่ได้รับมอบจากกองทัพบก จะมีอยู่ด้วยกัน 4 ประการ คือ

- การป้องกันประเทศ
- การรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยภายใน
- การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์
- การช่วยพัฒนาประเทศ

พื้นที่ในความรับผิดชอบด้านความมั่นคงของกองทัพภาคที่ 3 มีความรับผิดชอบในเขต 17 จังหวัดในภาคเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา และเชียงราย มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบ รวมความยาวของเส้นเขตแดน ทั้งทางบก และทางน้ำ มีความยาวประมาณ 2,060 กิโลเมตร เป็นชายแดนที่ติดต่อกับสหภาพพม่าทั้งที่เป็นแม่น้ำ และภูเขาประมาณ 1,429 กิโลเมตร และติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประมาณ 631 กิโลเมตร โดยจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพภาคที่ 3 ที่มีชายแดนติดต่อกับสหภาพพม่า ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดตาก โดยมีแม่น้ำรวก แม่น้ำสาย ทิวเขาแดนลาว ทิวเขาถนนธงชัย แม่น้ำสาละวิน แม่น้ำเมย ห้วยวaley เป็นเส้นเขตแดนตามลำดับ ส่วนจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพภาคที่ 3 ที่มีชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดน่าน จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งใช้ร่องน้ำลึกของลำน้ำโขง เป็นเส้นเขตแดนในพื้นที่จังหวัดเชียงรายบางส่วน ต่อจากนั้นใช้ทิวเขาหลวงพระบางเป็นเส้นเขตแดนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดน่าน จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดพิษณุโลก บางส่วน ต่อจากนั้นใช้ลำน้ำเหือง เป็นเส้นเขตแดน ตามลำดับจนสุดเขตที่อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

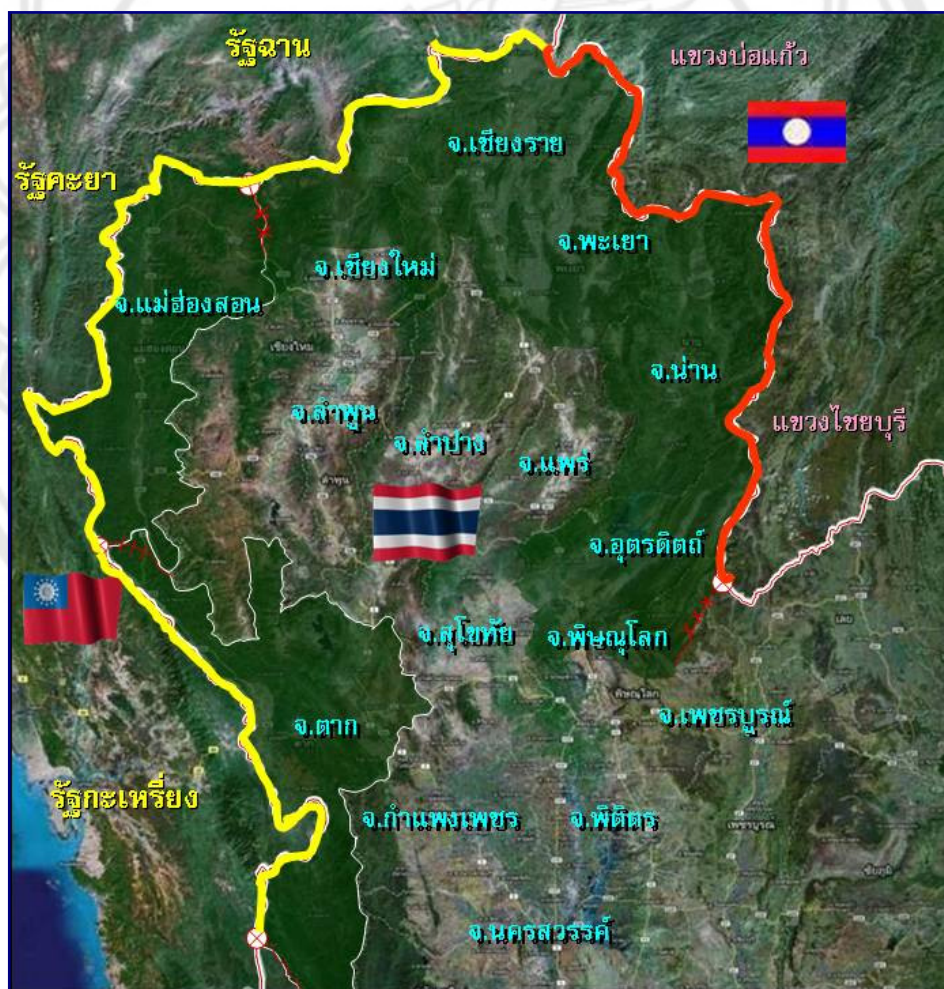
โดยลักษณะทางภูมิศาสตร์ จะเห็นได้ว่าภาคเหนือของประเทศไทย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่า และภูเขา เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญของประเทศ ไหลรวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาหล่อเลี้ยงพื้นที่ราบลุ่มภาคกลางของประเทศ จากภูมิประเทศส่วนใหญ่ที่เป็นป่าเขา โดยส่วนใต้ของภาคเป็นที่ราบสูง มีเทือกเขาสลับซับซ้อน ประกอบด้วยทิวเขาสูงกว้างใหญ่ติดต่อกัน ที่ราบระหว่างทิวเขามีลักษณะภูมิประเทศที่ทอดตัวยาวตามแนวในทิศทางเหนือ-ใต้เป็นส่วนมาก ทั้งในแง่ภูมิศาสตร์ และจากประวัติศาสตร์อันยาวนาน ทำให้พื้นที่ภาคเหนือเป็นที่รวมตัวตั้งถิ่นฐานของกลุ่มคนหลายเผ่าพันธุ์ และก่อให้เกิดปัญหาตลอดมา

ปัญหาความมั่นคงของประเทศในพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่

1. ปัญหาอันเกิดจากความขัดแย้งในประเทศเพื่อนบ้านทำให้เกิดการสู้รบแย่งชิงอำนาจ และผลประโยชน์ระหว่างกัน ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ทั้งทางตรง และทางอ้อม
2. ปัญหายาเสพติด ซึ่งมีแหล่งผลิตอยู่ภายนอกประเทศ กลุ่มผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศเพื่อนบ้านลักลอบทำการผลิต เพื่อนำรายได้ไปใช้สำหรับการต่อสู้ของกองกำลังติดอาวุธกลุ่มต่าง ๆ โดยมีขบวนการลำเลียงนำยาเสพติดเข้ามาจำหน่ายในเขตไทย หรือส่งผ่านไปยังประเทศอื่น
3. ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ได้แก่ ผู้ลักลอบเข้ามาขายแรงงาน ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนนับล้านคน อีกทั้งผู้หนีภัยจากการสู้รบเข้ามาอยู่ในเขตตามแนวชายแดนไทย ก่อให้เกิดความหวาดระแวงของประเทศเพื่อนบ้าน และผู้ลักลอบเข้ามาเพื่อตั้งถิ่นฐานใหม่ หรือเพื่อดำเนินงานเครือข่ายยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมายอื่น ๆ ทุกรูปแบบ รวมทั้งปัญหาที่สืบเนื่องมาจากบุคคลเหล่านี้นำมาซึ่งการเกิดโรคระบาด อาชญากรรม ตลอดจนการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
4. ปัญหาการค้าสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน และการค้าอวัยวะ ก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การลักลอบขนสินค้าหนีภาษี การโจรกรรมรถยนต์ การค้าสิ่งประดิษฐ์ที่ทำด้วยไม้ การนำสารเคมีซึ่งสามารถใช้เป็นสารตั้งต้นของยาเสพติดออกนอกประเทศได้ และการค้าอาวุธสงคราม เหล่านี้เป็นต้น
5. ปัญหาเรื่องเส้นเขตแดนในพื้นที่ของกองทัพภาคที่ 3 ยังคงมีปัญหาเส้นเขตแดนในพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความละเอียดอ่อน ในการแก้ปัญหาที่ผิดพลาดอาจนำไปสู่ความ

ขัดแย้งต่อประเทศเพื่อนได้ จึงจำเป็นต้องใช้กลไก และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มิให้เกิดผลกระทบ ทำให้ผลประโยชน์ของชาติเสียหาย

สรุปได้ว่า ในปัจจุบันปัญหาความมั่นคงบริเวณพื้นที่ชายแดนไทย และสหภาพพม่า ปัญหาที่สำคัญยังคงเป็นปัญหาด้านยาเสพติด แรงงานต่างด้าว ผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ผู้หนีภัยจากการสู้รบ และการสู้รบระหว่างชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่อต้านกับทหารรัฐบาลพม่า ส่วนปัญหาความมั่นคงบริเวณพื้นที่ชายแดนไทย และลาว ยังคงมีปัญหากลุ่มขบวนการต่อต้านรัฐบาลลาวที่ลอบเคลื่อนไหวในเขตไทย ทำให้รัฐบาลลาวหวาดระแวงต่อไทยว่าให้การสนับสนุน รวมทั้งปัญหา ยาเสพติดที่ส่วนหนึ่งได้ลักลอบเข้ามาทางลาว สำหรับปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เขตภายใน ยังคงต่อสู้กับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การเพิ่มประชากรของบุคคลพื้นที่สูง ความยากจน ภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง และอุทกภัย เป็นต้น

ภาพ 1 แผนที่พื้นที่ปฏิบัติการของกองทัพภาคที่ 3

ที่มา: ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพภาคที่ 3 , 2552

ด้วยสภาพภูมิประเทศที่มีแนวชายแดนยาว และทุรกันดาร ติดต่อกับสหภาพพม่า และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ถือเป็นจุดอ่อนสำคัญที่ทำให้เชื้ออานวยต่อการเกิด ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติประการหนึ่งคือ ปัญหายาเสพติด โดยเป็นที่ยอมรับ กันว่าจุดอ่อนดังกล่าว มีความจำเป็นต้องมีการใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ ข่าวสาร และการ ประสานงานของทุกภาคส่วนที่มีอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ กองทัพภาคที่ 3 เพื่อการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดในพื้นที่ และการนำเข้ายาเสพติดจากภายนอกประเทศ หรือการใช้เป็น พื้นที่ซุกซ่อน พักคอยก่อนที่จะลำเลียงเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศต่อไป

ปัญหายาเสพติดของประเทศไทยในปี 2552 ยังคงมีความรุนแรงอยู่อย่างต่อเนื่อง โดย พิจารณาได้จากข้อมูลสถานการณ์ยาเสพติด ในแผนปฏิบัติการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปี 2552 ของกองทัพภาคที่ 3, ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกองทัพภาคที่ 3 และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 ที่ได้นำเสนอสถานการณ์ของยาเสพติดในเรื่อง สถิติการจับกุมผู้ต้องหาคดียาเสพติด ปริมาณยาเสพติดที่ตรวจยึดได้ และจำนวนของผู้เข้ารับการ บำบัด ยังไม่มีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างชัดเจน ข้อมูลสถิติการจับกุมผู้ต้องหาในคดียาเสพติด และ ปริมาณยาเสพติดที่ตรวจยึดได้ จากการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่ของกองทัพภาคที่ 3 ในแต่ละ ปี นับตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปี 2552 เป็นไปตามตารางข้างล่างนี้

ตาราง 1 แสดงข้อมูลสถิติการจับกุมผู้ต้องหาในคดียาเสพติด และปริมาณยาเสพติดที่ ตรวจยึดได้

ปี พ.ศ. (ปีงบประมาณ)	ผู้ต้องหา (คน)	ยาบ้า (เม็ด)	ฝิ่น (กรัม)	เฮโรอีน (กรัม)	กัญชา (กรัม)
2545	693	10,733,502	52,947	60,014	9,864
2546	796	11,971,077	40,208	120,691	22,255
2547	341	13,912,149	32,566	179,361	716
2548	564	2,282,180	28,700	40,366	19,905
2549	845	1,693,970	14,373	3,970	3,471
2550	941	1,981,138	23,800	103,581	24,660
2551	979	2,877,023	11,902	13,427	7,480
2552	758	1,616,122	9,533	24,731	7,015

ข้อมูล ศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติด กองทัพภาคที่ 3 , 2552

ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาเสพติด จึงกำหนดให้เป็นนโยบายที่สำคัญ และจำเป็นเร่งด่วนของประเทศที่ต้องเร่งดำเนินการในปี 2552 โดยการผนึกกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกัน เพื่อให้สามารถป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นกองทัพภาคที่ 3 ในฐานะของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 (กอ.รมน.ภาค 3) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงภายใน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 17 จังหวัดภาคเหนือ และรวมถึงการให้การสนับสนุนกำลังพล และเครื่องมือในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน รวมทั้งการร่วมกับส่วนราชการอื่น ในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด อาทิเช่น การจัดตั้งโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองสำหรับการฝึกอบรมให้กับนักโทษชั้นดีก่อนพ้นโทษ การสนับสนุนในการบำบัดรักษาผู้ป่วยจากการเสพยาเสพติด โดยการดำเนินการของโรงพยาบาลทหารต่างๆ ในพื้นที่ของกองทัพภาคที่ 3 เป็นต้น

ในปี 2552 รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการแก้ปัญหายาเสพติดของชาติ โดยการออกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 82 / 2552 เรื่อง ยุทธศาสตร์ และกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ของส่วนราชการต่างๆ ในทุกระดับ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด และกำหนดยุทธศาสตร์การแก้ปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล ในลักษณะการสร้างภูมิคุ้มกัน การสร้างกิจกรรม การสร้างกระบวนการทำงานของทั้งภาครัฐและเอกชน โดยใช้ชื่อว่า “ ยุทธศาสตร์ 5 รั้ว ” ประกอบด้วย รั้วชายแดน, รั้วชุมชน, รั้วสังคม, รั้วโรงเรียน และรั้วครอบครัว ซึ่งเกี่ยวข้องกับกองทัพภาคที่ 3 คือเป็นหน่วยงานที่มีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อ โครงการ “รั้วชายแดน”

การนำนโยบายดังกล่าวของรัฐบาลไปปฏิบัตินั้น ถือเป็นสิ่งที่สำคัญ และมีความเร่งด่วนอย่างยิ่ง และจากการที่นโยบายได้ให้ความสำคัญต่อการร่วมมือในการแก้ปัญหายาเสพติดของทุกภาคส่วน อันแสดงให้เห็นว่าการแก้ปัญหายาเสพติดไม่สามารถแก้ไขได้โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งตามลำพัง ต้องอาศัยความเข้าใจ ความร่วมมือ การประสานงาน และความมุ่งมั่นของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพราะปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อตัวประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน อันเป็นสาเหตุของปัญหาครอบครัว และขยายออกเป็นปัญหาของชุมชน สังคม จนถึงความมั่นคงของประเทศไทย ดังนั้นหน่วยที่ต้องปฏิบัติจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษานโยบายแนวทางการปฏิบัติงานโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ปัญหายา

ยาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) เพื่อกำหนด และได้แนวความคิดในการที่จะแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการค้นหาปัญหา อุปสรรค ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้วย

ในบทบาทของการรักษาความมั่นคงภายในที่เกี่ยวข้อง และมีสาเหตุจากปัญหายาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบนั้น กองทัพภาคที่ 3 ในฐานะกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 จะเป็นกลไกหลักในการบูรณาการ อำนาจการ ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) ภาค 5, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) ภาค 6, กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5, กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 6, กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 3 และหน่วยงานองค์กรระดับภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ 17 จังหวัดภาคเหนือ จึงเกิดประเด็นที่น่าสนใจคือ เนื่องจากการปฏิบัติการฉับพลันกำลังร่วมหลายส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแบบบูรณาการ อันอาจก่อให้เกิดปัญหาทางด้านการปฏิบัติงานร่วมกัน การประสานงาน เอกภาพการบังคับบัญชา และสั่งการ จนทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ คือ การลดปัญหายาเสพติดทั่วประเทศ ขจัดความเดือดร้อนประชาชน โดยการสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์รั้วชายแดน หรือโครงการรั้วชายแดน จะเกี่ยวข้องกับการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน ซึ่งเป็นพื้นที่แรกของประเทศในการลักลอบนำเข้ายาเสพติด อีกทั้งด้านฝั่งตรงข้ามของประเทศไทย เชื่อได้ว่าเป็นแหล่งผลิต และจุดพักคอย โดยหาโอกาสเวลาที่เหมาะสมก่อนลักลอบลำเลียงนำเข้าสู่ประเทศต่อไป สำหรับงานวิจัยนี้ได้เลือกพื้นที่ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เป็นกรณีเรื่องที่ศึกษา เนื่องจากเป็นอำเภอชายแดนที่เป็นชุมชนใหญ่ ห่างไกลจากการกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงถือว่าเป็นพื้นที่ที่ล่อแหลมต่อการนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน (สหภาพพม่า) เข้ามาสู่ประเทศไทย

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

2. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก อันจะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของ กองทัพภาคที่ 3 ในการรักษาความมั่นคงภายใน
2. ทำให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรค ของการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก
3. เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหายาเสพติด ของกองทัพภาคที่ 3
4. เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตของงานวิจัย

ในงานศึกษาวิจัยนี้ จำกัดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการปฏิบัติงานในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ในประเด็นของปัญหา อุปสรรค และความร่วมมือระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
2. แหล่งข้อมูล (ประชากรกลุ่มตัวอย่าง)
 - 2.1 กำลังพลในระดับหัวหน้าหน่วยงาน และระดับผู้ปฏิบัติของกองบัญชาการกองทัพภาคที่ 3, กำลังพลของกองกำลังนเรศวร และหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 4 ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ตามพื้นที่ชายแดนในเขตอำเภอบพพระ จังหวัดตาก จำนวน 20 นาย แยกเป็นระดับหัวหน้าหน่วยงาน 10 นาย และระดับผู้ปฏิบัติ 10 นาย
 - 2.2 กำลังพลในระดับหัวหน้าหน่วยงาน และระดับผู้ปฏิบัติของ ส่วนราชการในพื้นที่อำเภอบพพระ จังหวัดตาก 3 หน่วยงาน ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอบพพระ กองร้อยตำรวจ

ตระเวนชายแดนที่ 346 และ อำเภอพบพระ รวม 30 นาย หน่วยงานละ 10 นาย แยกเป็นระดับ หัวหน้าหน่วยงานฯ ละ 5 นาย และระดับผู้ปฏิบัติหน่วยงานละ 5 นาย

3. ระยะเวลาที่ศึกษา ตั้งแต่ ตุลาคม 2552 ถึง กันยายน 2553

4. สถานที่ กำหนดสถานที่ที่ศึกษาในพื้นที่ตำบลของอำเภอพบพระ ที่อยู่บริเวณแนวชายแดน ได้แก่ ตำบลช่องแคบ และตำบลรวมไทยพัฒนา อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายเดียวกันระหว่างการศึกษาตามเอกสารวิจัยฉบับนี้ จึงขอนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. **ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว** หมายถึง แนวทางการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการสร้างภูมิคุ้มกัน สร้างกิจกรรม สร้างกระบวนการทำงานเพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และประชาชนได้ดำเนินการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และบูรณาการมาตรการ ให้สามารถดำเนินการต่อผู้เสพ ผู้ค้ายาเสพติด และกลุ่มเสี่ยงมิให้เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ ประกอบด้วย ร้วชายแดน , ร้วชุมชน , ร้วสังคม , ร้วโรงเรียน และร้วครอบครัว

2. **ร้วชายแดน** หมายถึง การสร้างกิจกรรม กระบวนการทำงานตามมาตรการ เสริมความเข้มแข็งป้องกันการลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนที่กำหนดเป็นเป้าหมายที่จะดำเนินการ

3. **ยาเสพติด** หมายถึง ยา หรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ หรือพืช ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยวิธีกิน ดม สูบ หรือฉีดแล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจ ในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพมากขึ้นเรื่อยๆ มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา เมื่อถึงเวลาเสพแต่ไม่ได้เสพ จะทำให้เกิดอาการขาดยา สุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

4. **ปัญหาในการปฏิบัติงานในโครงการร้วชายแดน** หมายถึง ความยากลำบากในการปฏิบัติงานในโครงการร้วชายแดน เช่น การกระจายข่าวสารยาเสพติดระหว่างส่วนราชการ การสกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติด เป็นต้น

5. **อุปสรรคในการปฏิบัติงานในโครงการร้วชายแดน** หมายถึง ข้อขัดข้อง ข้อจำกัด ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานในโครงการร้วชายแดนไม่บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เช่น หมายจับหมายค้น การจับกุมผู้กระทำผิดมาดำเนินคดี การบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น

6. **กองทัพภาคที่ 3** หมายถึง หน่วยบังคับบัญชาในสายงานหรือแผนงานต่างๆ ที่ได้รับมอบภารกิจ ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพภาคที่ 3 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

ภาค 3 ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตีกองทัพอากาศที่ 3 ซึ่งเป็นหน่วยบังคับบัญชาที่ได้ส่งผ่านนโยบายให้กับหน่วยในสายบังคับบัญชา ในระดับกองกำลังป้องกันชายแดน นำไปปฏิบัติ

7. **กองกำลังป้องกันชายแดน** หมายถึง หน่วยในบังคับบัญชาของกองทัพอากาศที่ 3 ที่ปฏิบัติภารกิจตามแผนงานป้องกันชายแดน ที่ขึ้นการบังคับบัญชาในสายงานกับศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศที่ 3 และหมายรวมถึง การทำหน้าที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 ส่วนแยก ที่ขึ้นการบังคับบัญชาในสายงานกับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 และหมายรวมถึงการทำหน้าที่ศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติดตีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนแยก ที่ขึ้นการบังคับบัญชาในสายงานกับ ศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติดตีกองทัพอากาศที่ 3 ซึ่งในพื้นที่ของ กองทัพอากาศที่ 3 จะประกอบด้วย 2 กองกำลังป้องกันชายแดน ได้แก่

7.1 กองกำลังนเรศวร / กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 ส่วนแยก 1 / ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนแยก 1

7.2 กองกำลังผาเมือง / กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 ส่วนแยก 2 / ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนแยก 2

8. **หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 4** หมายถึง หน่วยในบังคับบัญชาหน่วยหนึ่งในสายงานป้องกันชายแดนของกองกำลังนเรศวร ที่ปฏิบัติภารกิจตามแผนงานป้องกันชายแดนรับผิดชอบพื้นที่บริเวณชายแดนของ 4 อำเภอชายแดน จังหวัดตาก และหมายรวมถึงการทำหน้าที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 ส่วนแยก 11 ในสายงานรักษาความมั่นคงภายในและศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนแยก 11 และสายงานต่อสู้เอาชนะยาเสพติดตามลำดับด้วย